

1569)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۹

آغاز: بسمله، حمد بی حد اول متکلم نطق آفرینه که سفینه امید
سکان بحار بجور نظمی تموج استغراق؛ انجام: شاعر لغه افتخار
ایدرسن xx کز بی اوزنکاشعار ایدرسن
خط: نستعلیق خوش، بی کاه، تا: قرن ۱۱؛ دارای سه سرلوح،
مجدول؛ مهر: «عبدہ الراجی نجف قلی...» (مریج)، «عبدہ الراجی
جلیل الحسینی ۱۲۸۰» (بیضی)، «عبدہ مهر علی ۱۱۸۷» (مریج)،
«عبدہ شهاب علی بن جعفر ۱۲۷۹» (مریج)؛ جلد: تیماج مذهب،
۴۴۰ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۹/۵سم [ف: ۳/۴۰-۱۸۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۲۶۶-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 4911. با دیباچه منثور و آثار منثور و
دیوان شعر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن خضر جودی ترحالوی،
تا: ذیقعدہ ۱۰۳۶ق، جا: قسطنطنیه [فیلمها ف: ۱-۱۶۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۹۴۵

آغاز: بسمله الله الله چه خزانه ای است معانی که از ابتداء خلقت
اشیاء؛ انجام: و سلسله امامت انداختم اولور بالخیر
شامل مقدمه، غزلیات، قصاید، رباعیات، ساقی نامه به فارسی، و
همچنین مثنوی «لیلی و مجنون»، قصاید، رباعیات و مثنویات به
ترکی می باشد. که عبارتند از: ۱. مثنوی «لیلی و مجنون» به ترکی،
آغاز: «بسمله و به نستین، ای نشاء حسینی عشقه تاثیر قلن»، انجام:
«اول قبره زیارت اولدی قانون»، ۲. مقدمه «لیلی و مجنون» به نظم و
نثر در سه برگ به ترکی، آغاز: «بسمله، حمد بیحد اول متکلم
سحر آفرینه که سفینه امید»، ۳. قصاید به ترکی، آغاز: «بسمله، قد
انار العشق للعشاق منهج الهدی»، ۴. مثنوی «بنگ و می» در حدود
۴۰۰ بیت به ترکی، آغاز: «ای ویرن بزم کایناته نسق»، انجام:
«شرح کیفیت صفاتک ایدم»، ۵. قصاید به فارسی و ترکی. آغاز:
«مائیم و درد پرور دنیای بیوفای xx ما درد کرده خو شده مستغنی از
دوا»؛ خط: نستعلیق خوب، بی کاه، تا: ۱۱۴۴ق؛ افتادگی: انجام؛
مجدول؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ماه ۱۳۶۷؛ جلد:
تیماج، ۳۱۵گگ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۱۷-۳۵۶]

● کلیات / شعر / فارسی

kollīyāt

قاسمی گنابادی، محمد قاسم، - ۹۸۲ قمری
qāsemī gonābādī, mohammad qāsem (- 1575)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۸۰/۱-ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 1777 (بلوشه ۱۶۴۶)؛ خط: نسخ، بی کاه،
تا: ۸۵۲ق؛ ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱-۵۳۹]

● کلیات / شعر / فارسی

امیر علی شیر با دیباچه منثور و قصیده مصنوع به اسم شاه اسمعیل
با مقدمه منثور، مطالب فوق در متن نگارش یافته، غزلیات (به
ترتیب قوافی تا حرف یا) در حاشیه اول نوشته شده: قصاید،
غزلیات از حرف یاء الی آخر (در حاشیه متصل به متن کتابت
شده است)؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: هدایت الله کاتب، تا: با
تاریخ ۱۲۳۲ق؛ با ۴ مجلس تصویر میناتور آب و رنگ، مذهب؛
مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روغنی مذهب،
۵۱۴ص، ۱۱ سطر در متن و ۱۲ سطر در حاشیه متصل به متن و ۲
سطر در حاشیه اول کتاب، اندازه: ۲۲/۵×۳۴سم [ف: ۳-۱۲۸]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۱۴۷

دو مثنوی: ۱. شمع و پروانه، ۲. سحر حلال؛ خط: نستعلیق، بی کاه،
بی تا؛ مجدول، دارای دو سرلوح مذهب؛ جلد: تیماج، ۷۱گگ، ۱۰
سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳۸-۱۸۱]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۰۵

فهرست آنچه در این نسخه هست: سحر حلال، شمع و پروانه،
چکامه‌ها، غزل‌ها، ساقی‌نامه، گنجفیه، دو بیت‌های دیگر، چکامه
هنری نخست، چکامه هنری دوم، چکامه هنری سوم؛ خط:
نستعلیق زیبا، بی کاه، بی تا، نام نویسنده و تاریخ ندارد ولی پیداست
که در دوره صفوی و برای یکی از مردان دولت نوشته شده؛
مجدول، با هفت سرلوح، میان برگ‌های ۱ و ۲ یک برگ افتادگی
دارد؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۵۰گگ، ۱۹ سطر (۹×۱۷/۵)،
اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [ف: ۲-۱۸۳]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۷۵۷-ف

نسخه اصل: دیوان هند ۵۵۰ (۱۴۳۲) فهرست به نستعلیق آراسته
مصور؛ بی کاه، بی تا [فیلمها ف: ۳-۱۰۲]

۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۱۴

همراه با قصاید؛ بی کاه، بی تا؛ خریدای از بانو سهیلا چاره دار
[رایانه]

۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۷۳۱۵

بی کاه، بی تا؛ خریداری از بانو سهیلا چاره دار [رایانه]

● کلیات = رساله‌های پزشکی / طب / فارسی

kollīyāt = r.-hā-ye pezeškī

یوسفی هروی، یوسف بن محمد، - ۹۶۶ قمری
yūsofī heravī, yūsof ebn-e mohammad (- 1559)

تبریز؛ نخجوانی، حسین؛ شماره نسخه: ۳۹

بی کاه، تا: ۹۱۷ق [نشریه: ۴-۳۴۰]

● کلیات / شعر / فارسی و ترکی

kollīyāt

فضولی بغدادی، محمد بن سلیمان، ۹۱۳-۹۷۶ قمری
fozūlī baqdādī, mohammad ebn-e soleyman (1508-

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد بیست و ششم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276264

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۳

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۶۵۹
 آغاز: قد انا العشق للعشاق منهج الهدی xx سالک راه حقیقت عشقه ایلمر اقتدا؛ انجام: ماقبل آخر: طوی من القاک بان التحقیق xx من نوارک قد زارعیاً و حسین غزلیات، ترکیبات و رباعیات؛ خط: نستعلیق، کا: روحی بن خیری بغدادی، تا: ۹۹۱ق؛ افتادگی: وسط؛ از قسمت ماقبل آخر افتادگی دارد؛ واقف: خان بابا مشار؛ کاغذ: نخودی رنگ ضخیم، جلد: میشن، ۱۸۰گ، اندازه: ۲۰×۱۳سم [ف: ۹-۱۵۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۵۱۰۵
 آغاز: برابر؛ انجام: ایرشدی وقت که فصل خزان ناهموار xx قله خنک حرکاتن مزاحم اشجار شامل دیباچه و غزلیات، قطعات، رباعیات و قصاید است؛ خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: ۹۹۳ق؛ افتادگی: انجام؛ دارای سه سرلوح و کتیبه مذهب و مرصع، مجدول؛ واقف: مکتبه الامام امیرالمؤمنین (ع)، اردیبهشت ۱۳۶۵؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: روغنی، ۱۱۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۳/۴×۱۴/۵سم [ف: ۱۷-۲۱۷]

۳. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه: ۵۶/۹
 منتخب دیوان است؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: مجدالدین علی قوسی شوشتری، تا: ۹۹۵ق [نشریه: ۱-۱۶]

۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۴۴۲
 خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷-۱۶۳]

۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۴۴۴
 آغاز: بسمله قد انار العشق للعشاق منهج الهدا xx سالک راه حقیقت عشقه ایلمر اقتدا خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ یادداشت میرزا رضا قلی خان جلاپرزاده مورخ شوال ۱۲۹۹ق؛ تملک: محمد تقی مورخ ۱۲۷۵ق؛ مهر: «عبد محمد تقی» (بیضی)، «محمد رضا» (بادامی)، «عبد بهاءالدین علی الحسینی» (بیضی)، «لا اله الا الله محمد رسول الله علی ولی الله» (بیضی)؛ جلد: تیماج سبز با مهر حاج سید سعید، ۱۰۰گ، ۱۴ سطر (۱۵×۹)، اندازه: ۲۱/۵×۱۴سم [ف: ۲-۵۴۸]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۰۸
 شامل غزلیات و رباعیات؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز (دو ورق از دیباچه)؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۸۵ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۴×۱۴/۵سم [ف: ۲-۶۴۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۶۵۷۰-عکس
 نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمهاف: ۳-۲۵۸]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۳۰۷
 خط: نستعلیق خوب، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ از طرز نگارش و تذهیب احتمال می‌دهم که در قرن دهم و زمان حیات فضولی نگاشته شده باشد؛ با سه سرلوح ظریف، مجدول مذهب؛ واقف:

عشقی xx که باشد مبحث شرح جنونش درس محفلها / لباب خون شد از شوق لبش جام دل فضلی xx الا یا ایها الساقی ادر کاسا و ناولها؛ انجام: از عشق تو خوش بود چو خم جوشیدن xx بر یاد لب ساغر می‌نوشیدن / سر در قدمت نهادن آنکه ز وفا xx در راه جفای تو بجان کوشیدن (از اینجا در پایان رباعیها افتاده و می‌رسد بخاتمه منثور) هر جا که کند مطرب فرخنده خطاب xx ذکر می‌عشق تو بر آواز رباب / از ذوق سماع ذکر آن باده باب xx عقل و دل و جان من مست و خراب

که یکره پی روان طریقت را از تجرع زلال افضال توفیق حقیقت سیرایی بخشایی رباعی: یا رب ز می‌مچتم جامی بخش xx وز ساغر دولتم سر انجامی بخش / کامم ز تو جز غایت بی کامی نیست xx ای غایت کامها مرا کامی بخش ... عاشق مستی مسلوب الاختیار را بر زبان که ترجمان دل محبت نشانست.

غزل است به ترتیب تهجی با همین تخلص (۱-۳۳۳) و رباعی (۳۳۴-۳۴۰) نزدیک به چهار هزار و اندی و در پایان بندی است به نثر در سه صفحه و نیم درباره او ولی مطلبی از آن درباره او به دست نمی‌آید؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: روغنی زمینه سبز، ۱۷۶گ، ۱۲ سطر (۱۲×۷)، اندازه: ۲۰×۱۲سم [ف: ۱۳-۳۵۱۰]

● دیوان فضلی / شعر ترکی

d.-e fazlî

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۱۷۷/۴۲

آغاز: عارضیت ایلان زلفوبک باغ از انمایان قیل xx کل بقاسنی چاک است غنچه بغرینی قان قیل؛ انجام: فضلیا عمر سلطان که کهیکا یول تالسنک xx خاک پائین کوز که سرمه سلیمان قیل از: فضلی (؟). اشعاری ترکی از شاعری با تخلص فضلی؛ خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ خط ماوراء النهر، مجدول، رکابه دار؛ کاغذ: بسیار نازک کدر، جلد: مقوایی با روکش تیماج، ۵۹-۵۹پ، اندازه: ۱۹/۸×۱۲/۹سم [ف: ۲۷/۱-۴۱۲]

● دیوان فضولی بغدادی / شعر ترکی

d.-e fozūli-ye baqdādî

فضولی بغدادی، محمد بن سلیمان، ۹۹۱۳-۹۹۷۶ قمری
 fozūli baqdādî, mohammad ebn-e soleymān (1508 - 1569)

آغاز: حمد بیحد اول متکلم نطق آفرینه که سفینه امید سکان بحار بحور نظمی تموج استغراق الشعراء یتبعهم الغاؤون مستغرق گرداب حرمان ایتمشکن سلسه استثناء

چاپ: ایران، سنگی، ۱۲۸۴، وزیرری کوچک، ۱۲۹ص

[نسخه‌های منزوی ۲۴۶۷/۳ و ۱۸۸۷/۳؛ الدریمه ۸۳۸/۹؛ دنا ۳۱۶-۳۱۴/۵]

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛ جلد پانزدهم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276253

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲

خط: نستعلیق، کا: دیهشکی، محمود بن علی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۹ گگ (۶-۴۴)، ۱۲ سطر (۵/۱۰×)، اندازه: ۵×۹/۵×۱۶ سم [ف: ۳۲۶-]

● معما / معما / ترکی و فارسی

mo'ammā

معنائی کاتب، جمشید، -۹۵۳ قمری

mo'ammā'ī kāteb, jamšīd (- 1547)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۹۵/۴

به نام: ملک، نور، ایاس، هر یکی یک بیت به فارسی و به نام: محب و شبانی در دو بیت به ترکی باید از همین جمشید و به خط او باشد؛ کاتب = مؤلف، بی تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱ گگ (۱۲۱)، ۱۴ سطر (۷/۱۰×)، اندازه: ۱۱×۱۵ سم [ف: ۱۳-۳۴۴۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۴۹۵/۳

آغاز: المعما لا اله الا الله. ای مومن اگر شماره آل عبا xx گیری بدو گوشواره عرش خدا / در رشته نظم کش که اصل ایمان xx دارد بهمین ده و دو بگریده بنا؛ انجام: طهماسب: جان حدت آن مهر گسل دید همه (۹۴۴) xx گل در قدح آن بت چگل دید همه (۹۴۴) / دل یافت باو طلسم اسم و سنه هم (۹۴۴) xx چون ما شطه روی بروی دل دید همه (۹۴۴)؛ شاه بهرام: گشاید چون بروز وصل آن گل جبهه نیکو (۹۳۷) xx (۹۳۷) بود بی وجه ماه و مهر در شام محب او

چهار رباعی و یک بیت است در زیر این عبارت‌ها: لا اله الا الله، محمد رسول الله، علی ولی الله، طهماسب (با تاریخ ۹۴۴)، شاه بهرام (با تاریخ ۹۳۷)، باید از همین جمشید باشد و به خط اوست؛ کاتب = مؤلف، بی تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱ گگ (۱۲۰)، ۱۴ سطر (۷/۱۰×)، اندازه: ۱۱×۱۵ سم [ف: ۱۳-۳۴۴۲]

● معما / معما / فارسی

mo'ammā

فضولی بغدادی، محمد بن سلیمان، ۹۱۳-۹۷۶ قمری
fozūlī baqdādī, mohammad ebn-e soleymān (1508 - 1569)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۶۶۵/۱

آغاز: احمد من شرف قدر الکلام xx آنکه ازو یافته هر ذره نام خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج، ۲۵ گگ (۱-۲۵)، ۱۲ سطر، اندازه: ۷/۱۱×۱۸ سم [ف: ۴۱-۱۴۹]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۷۶/۶

بی کا، بی تا [ف: ۳-۲۷]

در مقدمه و چند قاعده و خاتمه؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ با سه پیشانی منقش، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن، ۲۳ ص (۷۶-۹۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۵/۱۲×۲۱/۲ سم [ف: ۵-۶۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۵۳۶/۲۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن حمید، تا: با تاریخ ۱۰۸۹ ق؛ دیگر مطالب عبارت است از: مطلبی منقول از رساله عضدیه، از تفسیر کبیر فخر رازی در قول خداوند متعال ان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا... وجزیه در تاریخ ائمه معصومین علیهم السلام، کلام خواجه نصیر در اثبات واجب الوجود عز اسمه، استخره غریبه، الجذر الاصل از شیخ حسین بن ابراهیم تنکابین، سؤال علمای حله درباره معرفت حق در رسول و امام و پاسخ شیخ نجیب الدین یحیی بن سعید، مطلب از بوسعید ابوالخیر، حدوث عالم، جوابیه محیی الدین اعرابی به منکر و نکیر، در نسبت و مغالطه، مغالطه مشهوره به شبهه استنزام، نامه افلاطون حکیم به حضرت عیسی علیه السلام، مکاشفه میرداماد در مورد ذکر «یا غنی و یا مغنی»، قصیده ملا حسن کاشی؛ تملک: لطفعلی بن محمد کاظم صدر الافاضل سال ۱۳۲۱؛ جلد: تیماج، ۴ ص (۳۵۷-۳۶۰)، ۱۴-۱۹ سطر، اندازه: ۸/۱۵×۲۰/۸ سم [ف: ۴۳-۱۵۱]

● معما / معما / فارسی

mo'ammā

نظام استرآبادی، -۹۲۱ قمری

nezām-e estarābādī (- 1516)

محل تألیف: استرآباد

آغاز: بنام قدیمی که از نام او xx معمای عالم بود با نظام... اما بعد چنین گوید گم نام زاویه نامرادی ابن نظام بن حسین مجدالدین استرآبادی که بر ضمیر دقیق گشایان علم معما... و چون این رساله حدیقه‌ای است پر از گل‌هایی که از فیض سحاب اندیشه شگفته هریک از اعمال چهارگانه را به چمن و اقسام را به گلین و انواع را به برگ و ملحقات را به غنچه قلم اختراع نگار تعبیر

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۱۴۴/۱

آغاز: برابر؛ انجام: چیست مرغی که در نظر چشمش xx دو دو بدو گر گشاده دارد بال / گر نهد بالهای خویش بهم xx هر دو چشمش یکی شود چون دال

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با نشان محمد امین استرآبادی؛ ۳۹ گگ (۳-۴۱)، ۱۵ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۵ سم [ف: ۱۶۰-]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۵۵/۱

آغاز: برابر؛ انجام: برگ طربم هست و به پیش من هست xx آخر زین برگ حاصل صوت بهست

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد سی؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276268

اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۳